

Familjesymaskinen "Taylor"

Aug. Nilson

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Familjesymaskinen "TAYLOR".

Efter maskinens uppäckning, och innan man rengör den från damm och olja, bör man gifva noga akt uppå trådarnes läge och nålens inställning; man uppfattar sedan lättare den skötselanvisning som nu följer.

Skyttelns uttagning och inläggning.

Handhjulet vrides så mycket, att skytteln, sedan nålen gått ned, nära passerat förbi nålrännan, och i detta läge förblifver den, medan man nedtrycker skyttelförarens grepp, då skytteln kan fritt skjutas fram och åter.

Att iträda skytteln.

Spolen kan uttagas och insättas, om man med skrufmejseln omvrider den i skyttelns spetsiga del befintliga skrufven så mycket att inskränningen kommer midt för spolens tapp. Man tillser att den fjeder, som sitter neduti skytteln, må hafva så mycken spännkraft, att den berörer spolen äfven då denne är tom, eljest rör sig spolen för lätt omkring. Spolen insättes först i det hål, som är vid den trubbiga delen och nedtryckes sedan med andra ändan så mycket, att skrufven kan åter vridas öfver den. Man bör noga tillse, att spolen insättes så, att tråden utdragen emot skyttelns undre kant afvindas från spolens baksida. Ligger spolen rätt, föres tråden under den bygel, som är anbragt på skyttelns nedre brädd och sedan ut igenom det dervarande stora hålet. Vidare åter in igenom samma hål; men nu ofvanför bygeln. Sedan öfver spolen ut igenom hålet på täckfjedern och genom det hål, som finnes midt för detsamma, i öfra skyttelbrädden. Med tillhjälp af skrufmejseln upplyftes täckfjedern, tråden införes igenom nästa spännhål, och vidare fram och åter genom så många hål, som af sömmens fasthet må bestämmas. Tråden må dock aldrig gå öfver skyttelns kant. Sist skall tråden dock gå inifrån ut igenom det hål, som är närmast skyttelns spets, och derifrån under den trådbygel, som finnes på skyttelns utsida; hvarifrån trådändan får hänga löst ned till ett par tums längd. Täckfjedern intryckes nu så djupt som möjligt i sitt sporr och må ej nå fram ur skytteln. Håller icke tråden att hastigt utdraga ur skytteln är den tagen genom för många spännhål.

Att insätta nålen.

Tråden iträdes från den sida, der den långa rännan finnes å nålen. Nålspetsen nedföres i hålet på syplåten, och så att den långa rännan vändes till höger. Nålens skaft uppträdes i hålet på nålstången. Derefter sträckes tråden från båda sidor så att den uppbär nålen med dess öga i jemnhöjd med syplåtens yta. Man har nu att genom varsam vridning på handhjulet reglera nålstången så, att det märke, som finnes på dess öfre del, kommer att stå i jemnhöjd med maskinstolens högsta parti. Nålen fastskruvas nu med den därför afsedda skrufven. Nålogat skall stå något skeft, så att nålens längre ränna är vriden helt obetydligt emot den arbetande till; men dock hufvudsakligast vänd till högra sidan.

1874

1874

Att iträda nålen.

Sedan trådrullen är satt på den i handhjulets närhet befintliga stiften, slingras tråden ett hvarf rundt emellan spänn-apparatens trissor, föres igenom ledningshålet emot venster och bakifrån igenom trådlyftarens öga; ned emellan maskinstolen och syarmen; igenom det lilla hålet nederst på nålstängen och in igenom nålens öga, och detta ovilkorligen från höger till venster.

Öfre trådens spänning

skall rätta sig efter skyttel-trådens. För att erhålla en vacker söm är det nödvändigt, att båda trådarna omslingra hvarandra midt i tyget och detta åstadkommes endast derigenom, att man har båda trådarna lika spända. — Om skytteltråden vid arbetet synes ofvan tyget, bör öfre trådens spänning minskas, drages deremot skytteltråden ej nog in i tyget, så att på arbetets undre sida bildar sig små öglor, då har man att öka öfre trådens spänning. Dennas spänning ökas genom att spänn-apparatens mutter vrides helt litet mot höger, och minskas genom mutterns vridning mot venster.

Arbetets början.

Sedan nålen och skytteln äro fullt i ordning, uppställes pressaren, genom att vrida den omkring sedan den blifvit lyftad upp. Håller man nu öfre trådens ända löst i handen till venster om nålen och vrider handhjulet långsamt ett hvarf omkring, så går nålen ned och höjer sig derefter något litet, hvarvid tråden bildar en ögla, igenom hvilken skytteln med dess tråd passerar. När båda trådarna hafva på detta sätt förbundit sig med hvarandra och nålen åter kommit upp, drager man upp öfra tråden, då äfven skytteltrådens ända följer med uppåt. Derefter lägges båda trådarna på syskifvan riktade bakåt, tyget anbringas under pressaren, denna nedsläppes och sömmen börjas genom att i medsols riktning och med jemn hastighet vrida handhjulet. — Man undvike att föra fingrarna under syskifvan, att de ej må såras af skyttelbäraren.

Ändring af stygnens längd.

Stygnen förlängas genom att trycka den framom syskifvans kant synliga stygn-regulatorn uppåt och förkortas genom att trycka den nedåt. Tyget må under arbetet aldrig hejdas eller dragas utan må af mekanismen fritt framföras, då stygnen blifva fullt regelbundna.

Tygets uttagande från maskinen.

Man må aldrig sy mera än ett enda stygn utanför tyget, eljest afnötas framskjutarens tänder emot pressarfoten. När sömmen är färdig, stadnas nålstängen i sin högsta ställning; man fattar öfre tråden till venster om spännaren och drager 3 å 4 tum deraf till sig, upplyftar pressaren, drager tyget åt sidan och atklipper båda trådarna.

Att utvalja passande tråd, nål och stygnlängd.

Tråden behöfver icke vara så grof som till handsömnad. Först väljer man den till arbetet bäst passande tråden och sedan nålen. Tråden skall bekvämt kunna röra sig i nålögat och ej såsom för handsömnad är brukligt gå trångt derigenom. Häraf inses att maskinnålen alltid skall vara gröfre i förhållande till tråden än det är brukligt för handsömnad. Hufvudsaken blir att begagna en nål med skarp spets.

En trubbig nål gifver en felaktig söm och tråden har benägenhet att brista. Det är tydligt, att man med en grof tråd icke bör sy små stygn, hvilket äfven är händelsen vid handsömnad.

Att sy skarpa hörn.

När nålen hunnit till det ställe der hörnet skall vara, lyftas pressaren under det att nålen ännu är qvar i tyget, detta vrides om med nålen till medelpunkt, pressaren nedfälls och sömmen fortsättes. Till undvikande af felstygn vid hörnet är det bäst att förrätta vridningen, då nålen är på väg upp ur tyget men med sitt öga ännu qvar uti detsamma.

Att sy rundningar.

Man trycker med venstra handens långfinger fast tyget emot syskifvan till venster om nålen, då under fortsatt arbete tyget löper rundt. Ju mindre rundningen skall vara desto närmare nålen fasthålls tyget. Med någon öfning läres det snart att sy jemna och vackra cirkelbågar.

Tjocka tvärsömmar.

Oaktadt dessa maskiner med lätthet sy de tjockaste tyger kan det dock förekomma att framskjutaren ej förmår transportera tyget, då många tvärsömmar mötas. Man här att vid sådana ställen lyfta pressaren, lägga tyget ett stygn framåt, nedfälla pressaren, sy detta stygn och sålunda fortsätta tills maskinen sjelf kan transportera fram tyget.

Att sy starkt appreteradt tyg.

Tyget gnides antingen på rät eller afvigsidan med hvit tvål eller och med en stearinljusbit på de ställen der sömmen skall blifva. Härigenom går nålen lätt igenom tyget utan att blifva varm.

Appreterad tråd.

Kulört tråd har stundom något klibbigt med sig, som orsakar, att den klistrar sig fast vid trådspännarens skifvor och till sist afslites. Härvid är intet annat att göra än att fukta trådrullen och spoltråden med olja. — När man syr med oljad tråd behöfver man ej med tvål eller stearin ingnida appreterade tyger.

Att fylla spolen.

Spolapparaten inskjutes under skruvfen till höger på fotskifvan, dess långa Spiralfjeder klänges fast på den bakom maskinen snedt stående stiften, så att gummingen blifver tryckt emot handhulets omkrets. Tråden inklämmes emellan spolen och fördjupningen i spolapparatens spindel, och maskinens handhjul kringvridas. Det är en hufvudsak, att tråden påspolas väl. Man fyller först spolens båda ändar till hälften af brickornas vidd, och i sned riktning emot spolens midt, och låter sedan tråden löpa regelmessigt fram och tillbaka. Genom att med venstra handen hålla tråden lindrigt sträckt omkring en half alm från spolen kan man förmå tråden att lägga sig hvarf intill hvarf, såsom på de köpta trådrullarne.

Spolen må ej fyllas riktigt till messingskanterna och bör helst hållas något tunnare på midten.

Då man spolar behöfver ej symaskinen vara i gång, hvilket är en stor fördel. De nedre friktions-skifvorna kunna nemligen sammanpressas med en till höger sittande skruf, att de ej medfölja handhulets vid dess omvridning. Efter spolningen

lossas skrufven något, och skifvorna pressa åter emot handhjulets omkrets. Denna skruf vrides mot venster, när skifvorna skola tjenstgöra, och mot höger när de skola lossas; hvilket man bör noga ihågkomma; emedan alla andra maskinskrufvar blifva fastskrufvade genom att vridas mot höger.

Allt olja maskinen.

Såsom allmän regel gäller: att alla delar som äro utsatte för gnidning emot andra maskindelar skola hållas väl oljade.

Särdeles äro att ihågkomma:

Nålstången, Syarmens förbindelse med nålstången, de båda hålen till höger på fotskifvan och i dess midt, hvilka nedleda oljan till axelns lagerlopp; Veftappen som förer skyttelbäraren o. s. v. De flesta ställen fordra endast en droppe i sender, och när man finner att maskinen går lätt aftorkas all utrunnen olja. Särdeles må man tillse att hela den väg, som trådarne hafva att beröra, hålles väl ren; t. ex. nålstången, väggen som skytteln glider emot, samt nålrännan och syskifvan.

Det är af yttersta vikt att endast begagna god symaskinolja till maskinens smörjning.

Maskinens rengöring

kan ske utan att sönderplocka densamma, och varnas för lossande af några skrufvar. Endast Apparatfästskrufven, Nål- och syskif-skrufvarne kunna lossas utan fara. Stygnplåtskrufven må man endast då röra, när man, för att bruka mycket grof nål och tråd, vill begagna det större nålhålet, och bör man noga skrufva den ned igen, sedan man ändvänt stygnplåten. Man tillser då att nålen må komma att gå noga i hålets midt. Man behöfver icke att borttaga stygnplåten för att smörja framskjutaren, emedan man från sidan och nedifrån kan lätt nå alla delar. Syskifvan må endast då borttagas, när man, antingen vill rensa framskjutaren från damm och gammal olja, eller när framskjutarens tänder ej komma nog högt att kunna framföra tyget. För detta sednare ändamål bringas nålstången till sin högsta ställning, pressaren lyftes och vrides till venster, syskifvan borttages, sedan dess tre skrufvar upptagits; styngregulatorn ställes för minsta stynglängden; spiralfjedern lossas och framskjutaren uttages. Derpå lossas skrufven på framskjutaren; tänderna ställas något litet högre, och fastskruvas åter mycket säkert. Tänderna få ej uppställas högre, än att de i sitt djupaste läge befinna sig något under syskifvans öfre yta; ty eljest beröra de tyget vid deras återgång. — Då maskinen varit i bruk en längre tid och framskjutar-tänderna börja att gå för långt tillbaka och slå emot stygnplåten, så lossas det gummistyeke som sitter på framskjutarkroppens öfre parti och utflyttas något litet, samt fastskruvas väl — Tänderna må alltid komma så nära stygnplåten som möjligt, dock utan att beröra den, och då man insätter framskjutaren på sin plats efter nyssnämnde utflyttning af gummi-stycket, bör man noga gifva akt uppå, att detta ej må hafva utflyttats för mycket.

När tråden brister eller felstygn förekomma

har man sannolikt afvikit från rätta sättet att anbringa trådarne i maskinen, och man bör då genomgå beskrifningen öfver skyttelns iträdning, samt om nålens insättning och iträdning för att öfvertyga sig i hvad fall ett fel är begånget. Möjligen ligger felet i begagnande af oduglig tråd, och gör man bäst att deraf endast använda symaskintråd af t. ex. Clark's eller Brook's tillverkningar. Endast oglaserad tråd bör väljas.

1. Linealen och vanliga syfoten.

Linealen fästes vid syskifvan medelst den med refflad kant föranledda apparatskrufven; och skall linealens upphöjda kant placeras så långt till höger om nålen, som arbetet fordrar såsom sömningsmän. Tygets kant erhåller ledning af linealen. — För slätsöm begagnas den vanliga syfoten, hvilken liksom linealen är märkt med *M* 1.

2. Fällmaskinerna och fällfoten.

Man fastskrufvar den med *M* 2 märkta fällfoten vid pressarstängens i stället för vanliga syfoten. Den för arbetet valda fällmaskinen fästes på linealens plats med apparatskrufven och på det sätt, att fällmaskinen utmynnar nära intill fällfoten, samt utflyttas tills nålen stinger straxt inom mynningens kant.

Det tyg, som skall fällas, omvikes skarpt uti kanten, inskjutes igenom fällmaskinens vindningar fram emot nålen, pressaren fälles och sömmen börjas. Man har nu att tillse att tyget jemnt utfyller fällmaskinens spiral; låter man för litet tyg gå in, så lägger det sig icke dubbelt; inkommer för mycket så vill det tränga sig fast, särdeles vid smala fällar.

Vill man utföra en *fällsöm* lägges de båda tygdelarne, liksom vid handsömnad, så öfver hvarandra, att den undre framskjuter så mycket till höger, som man vill hafva sömmen bred. Det undre tygets framstående kant omvikes blott en enda gång och införes i den därför passande fällmaskinens spiral, hvarefter pressaren fälles och sömmen börjas. Det undre tygets kant blir då öfverviken och faststicked på det öfra tyget. Fällmaskinen kan nu borttagas. Tygparterna utbreddas på syskifvan och sömmen vikes omkull; en ny söm stickas derefter igenom kanten af det tredubbla tyget; och man har erhållit en vacker fällsöm.

Bandpnydnader kunna anbringas på ett arbete derigenom att bandets venstra kant införes uppifrån ned igenom den i fällfotens kant varande skorran, af hvilken det ledes, under det bandets ena kant fastsys. — Den andra kanten faststickas sedan utan att införas i nämnde skorra.

3. Ganzbygeln och ganz-foten

äro märkta med *M* 3. Ganzfoten fastskrufvas på pressarstängens och bygeln fästes med apparatskrufven vid pressarstängens baksida, så att den på bygeln trädde ganzrullen kommer att sitta högt framför maskinen och midtför ganzfoten. Bygelns öfre ända upphöjes något, så att rullen ej må glida utaf. I stället för vanliga ganzen tager man helst af de mera böjliga Alpacca-banden och drager bandets ända uppifrån och ned igenom ganzfotens främre hål så långt att nålen må kunna fatta densamma. Tyget ledes under syendet, så att bandet må noga följa den på tyget utförda teckningen. Ganznen träffas alltid på midten när foten är riktigt inställd, hvilket han blir genom att efter behof vridas till ena eller andra sidan.

4. Vadd-linealen

fästes på samma plats, som ganzbygeln; men riktad nedåt med sin fria ända, hvarmed den ställes rätt till höger om nålen och på det afstånd derifrån, som önskas emellan stickningarne på det vadderade arbetet. Efter första sömmens fullbordande förer man denna under vadd-linealen, och så för alla de öfriga stickningarne. Den föregående sömmen tjänar då såsom rättesnöre för den följande. Då man har ett stort vaddérbete är det rådligast att först träckla detsamma. I allmänhet får man

ett vackrare arbete ju bättre tyget är utjemnadt framför maskinen och ju bättre tråd man begagnar.

Insyende af snodder

sker med den vanliga syfoten. Denne vrides så mycket till venster att nålen går jemnt med fotens kant. Den emellan tygparterna inlagda snodden föres nu tätt intill fotens kant, hvarigenom den blifver väl insydd.

5. Kantbandsapparaten

fästes med apparatskrufven på syskifvan. Den vanliga syfoten begagnas. — Sedan kantbandet är indraget i de tvänne små bandledarne, hvaraf den undre skall nå litet framom den öfre, må tyget försigtigt inläggas emellan bandets kanter. Man må draga omsorg om att bandledarne och apparatens mittelstycke väl omsluta bandet och att tyget går med sin kant noga in uti bandets ränna. Bandets båda kanter genomsys samtidigt.

Rynkning

kan utföras på tvänne olika sätt.

Vill man låta maskinen besörja både rynkning och remsans fastsyende samtidigt, så ställes maskinen för mycket stora stygn; rynkremsan lägges på syskifvan och linningen deruppå; man börjar sy dem tillsammans, men håller den öfverstliggande linningen så stram att den kan vandra fram med endast mycket små stygn. Deremot framskjutes rynkremsan, som ligger derunder, helt hastigt och blir sålunda rynkad fastsydd vid linningen.

Ett annat sätt till frambringande af rynkor är följande: Spolen fylles med grof tråd; öfre trådens spänning tages så lös, att skytteltråden ej drages upp i tyget, utan må ligga rak derunder. Rynkremsan inläggas under syfoten ensam, utan linning, och sys med stora stygn i kanten, under det att remsan hålles stram, och kan man nu sammandraga remsan i rynkor på skytteltråden. Man fördelar sedan rynkorna för hand och fastsyer derefter den rynkade remsan med maskinen.

Oljekannan,

hvars pip kan afskrufvas, fylles med god symaskinsolja, som medelst tryckning med fingret på den elastiska bottnen låter utjaga sig igenom kannans pip.

Hvarje maskin levereras i fullständigt skick samt med ett påbörjadt arbete under nålen.

Falun & Stadberg.

Aug. Nilson,
Ingeniör.

FALUN, 1874.

TRYCKT HOS F. L. SCHMIDT.

ett vackrare arbete ju bättre tyget är utjemnad framför maskinen och ju bättre tråd man begagnar.

Insyende af snodder

sker med den vanliga syfoten. Denne vrides så mycket till venster att nålen går jemnt med fotens kant. Den emellan-tygparterna inlagda snodden föres nu tätt intill fotens kant, hvarigenom den bliver väl insydd.

5. Kantbandsapparaten

fästes med apparatskrufven på syskifvan. Den vanliga syfoten begagnas. — Sedan kantbandet är indraget i de tvänne små bandledarne, hvaraf den undre skall nå litet framom den öfre, må tyget försigtigt inläggas emellan bandets kanter. Man må draga omsorg om att bandledarne och apparatens midtelsecke väl omsluta bandet och att tyget går med sin kant noga in uti bandets ränna. Bandets båda kanter genomsys samtidigt.

Rynkning

kan utföras på tvänne olika sätt.

Vill man låta maskinen besörja både rynkning och remsans fastsyende samtidigt, så ställes maskinen för mycket stora stygn; rynkremsan lägges på syskifvan och linningen deruppå; man börjar sy dem tillsammans, men håller den öfverstliggande linningen så stram att den kan vandra fram med endast mycket små stygn. Deremot framskjutes rynkremsan, som ligger derunder, helt hastigt och blir sålunda rynkad fastsydd vid linningen.

Ett annat sätt till frambringande af rynkor är följande: Spolen fylles med grof tråd; öfre trädens spänning toges så lös, att skytteltråden ej drages upp i tyget, utan må ligga rak derunder. Rynkremsan inlägges under syfoten ensam, utan linning, och sys med stora stygn i kanten, under det att remsan hålles stram, och kan man nu sammandraga remsan i rynkor på skytteltråden. Man fördelar sedan rynkorna för hand och fastsyr derefter den rynkade remsan med maskinen.

Oljekannan,

hvars pip kan afskrufvas, fylles med god symaskinsolja, som medelst tryckning med fingret på den elastiska botten låter utjaga sig igenom kannans pip.

Hvarje maskin levereras i fullständigt skick samt med ett påbörjadt arbete under nålen.

Falun & Stadberg.

Aug. Nilson,
Ingeniör.

FALUN, 1874.

TRYCKT HOS F. L. SCHMIDT.

lossas skrufven något, och skifvorna pressa åter emot handhjulets omkrets. Denna skruf vrides mot venster, när skifvorna skola tjenstgöra, och mot höger när de skola lossas; hvilket man bör noga ihågkomma; emedan alla andra maskinskrufvar blifva fastskrufvade genom att vridas mot höger.

Allt olja maskinen.

Såsom allmän regel gäller: att alla delar som äro utsatte för gnidning emot andra maskindelar skola hållas väl oljade.

Särdeles äro att ihågkomma:

Nålstängen, Syarmens förbindelse med nålstängen, de båda hålen till höger på fotskifvan och i dess midt, hvilka nedleda oljan till axelns lagerlopp; Vefappen som förer skyttelbäraren o. s. v. De flesta ställen fordra endast en droppe i sender, och när man finner att maskinen går lätt aftorkas all utrunnen olja. Särdeles må man tillse att hela den väg, som trädarne hafva att beröra, hålles väl ren; t. ex. nålstängen, väggen som skytteln glider emot, samt nålrännan och syskifvan.

Det är af yttersta vikt att endast begagna god symaskinolja till maskinens smörjning.

Maskinens rengöring

kan ske utan att sönderplocka densamma, och varnas för lossande af några skrufvar. Endast Apparatfastskrufven, Nål- och syskifvskrufvarne kunna lossas utan fara. Stygnplåtskrufven må man endast då röra, när man, för att bruka mycket grof nål och tråd, vill begagna det större nålhålet, och bör man noga skruftva den nedigen, sedan man ändvänt stygnplåten. Man tillser då att nålen må komma att gå noga i hålets midt. Man behöfver icke att borttaga stygnplåten för att smörja framskjutaren, emedan man från sidan och nedifrån kan lätt nå alla delar. Syskifvan må endast då borttagas, när man, antingen vill rensa framskjutaren från damm och gammal olja, eller när framskjutarens tänder ej komma nog högt att kunna framföra tyget. För detta sednare ändamål bringas nålstängen till sin högsta ställning, pressaren lyftes och vrides till venster, syskifvan borttages, sedan dess tre skrufvar upptagits; styngregulatorn ställes för minsta stynglängden; spiralfjedern lossas och framskjutaren uttages. Derpå lossas skrufven på framskjutaren; tänderna ställas något litet högre, och fastskrufvas åter mycket säkert. Tänderna få ej uppställas högre, än att de i sitt djupaste läge befinna sig något under syskifvans öfre yta; ty eljest beröra de tyget vid deras återgång. — Då maskinen varit i bruk en längre tid och framskjutar-tänderna börja att gå för långt tillbaka och slå emot stygnplåten, så lossas det gummistücke som sitter på framskjutarkroppens öfre parti och utflyttas något litet, samt fastskrufvas väl — Tänderna må alltid komma så nära stygnplåten som möjligt, dock utan att beröra den, och då man insätter framskjutaren på sin plats efter nyssnämnde utflyttning af gummi-stycket, bör man noga gifva akt uppå, att detta ej må hafva utflyttats för mycket.

När tråden brister eller felstygn förekomma

har man sannolikt afvikit från rätta sättet att anbringa trädarne i maskinen, och man bör då genomgå beskrifningen öfver skyttelns iträdning, samt om nålens insättning och iträdning för att öfvertyga sig i hvad fall ett fel är begånget. Möjligen ligger felet i begagnande af oduglig tråd, och gör man bäst att deraf endast använda symaskintråd af t. ex. Clark's eller Brook's tillverkningar. Endast oglaserad tråd bör väljas.

RUG. WILSON FALUN.

Familjesymaskinen "TAYLOR".

Efter maskinens uppackning, och innan man rengör den från damm och olja, bör man gifva noga akt uppå trädarnes läge och nålens inställning; man uppfattar sedan lättare den skötselanvisning som nu följer.

Skyttelns uttagning och inläggning.

Handhjulet vrides så mycket, att skytteln, sedan nålen gått ned, nära passerat förbi nålrännan, och i detta läge förblifver den, medan man nedtrycker skyttelförarens grepp, då skytteln kan fritt skjutas fram och åter.

Att iträda skytteln.

Spolen kan uttagas och insättas, om man med skrufmejseln omvriden den i skyttelns spetsiga del befintliga skrufven så mycket att inskärningen kommer midt för spolens tapp. Man tillser att den fjeder, som sitter neduti skytteln, må hafva så mycken spännkraft, att den berör spolen äfven då denne är tom, eljest rör sig spolen för lätt omkring. Spolen insättes först i det hål, som är vid den trubbiga delen och nedtryckes sedan med andra ändan så mycket, att skrufven kan åter vridas öfver den. Man bör noga tillse, att spolen insättes så, att tråden utdragen emot skyttelns undre kant afvindas från spolens baksida. Ligger spolen rätt, föres tråden under den bygel, som är anbragt på skyttelns nedre brädd och sedan ut igenom det dervarande stora hålet. Vidare åter in igenom samma hål; men nu ofvanför bygeln. Sedan öfver spolen ut igenom hålet på täckfjedern och genom det hål, som befinnes midt för detsamma, i öfra skyttelbrädden. Med tillhjälp af skrufmejseln upplyftes täckfjedern, tråden införes igenom nästa spännhål, och vidare fram och åter genom så många hål, som af sömmens fasthet må bestämmas. Tråden må dock aldrig gå öfver skyttelns kant. Sist skall tråden dock gå inifrån ut igenom det hål, som är närmast skyttelns spets, och derifrån under den trädbygel, som finnes på skyttelns utsida; hvarifrån trådändan får hänga löst ned till ett par tumslängd. Täckfjedern intryckes nu så djupt som möjligt i sitt sporr och må ej nå fram ur skytteln. Håller icke tråden att hastigt utdraga ur skytteln är den tagen genom för många spännhål.

Att insätta nålen.

Tråden iträdes från den sida, der den långa rännan befinnes å nålen. Nålspetsen nedföres i hålet på syplåten, och så att den långa rännan vändes till höger. Nålens skaft uppträdes i hålet på nålstängen. Derefter sträckes tråden från båda sidor så att den uppbär nålen med dess öga i jemnhöjd med syplåtens yta. Man har nu att genom varsam vridning på handhjulet reglera nålstängen så, att det märke, som finnes på dess öfre del, kommer att stå i jemnhöjd med maskinstolens högsta parti. Nålen fastskrufvas nu med den därför afsedda skrufven. Nålgat skall stå något skeft, så att nålens längre ränna är vriden helt obetydligt emot den arbetande till; men dock hufvudsakligast vänd till högra sidan.

1874

Att iträda nålen.

Sedan trådrullen är satt på den i handhulets närhet befintliga stiften, slingras tråden ett hvarf rundt emellan spänn-apparatens trissor, föres igenom lednings-hålet emot venster och bakifrån igenom trådljftarens öga; ned emellan maskinstolen och syarmen; igenom det lilla hålet nederst på nålstängen och in igenom nålens öga, och detta ovilkorligen från höger till venster.

Öfre trådens spänning

skall rätta sig efter skyttel-trådens. För att erhålla en vacker söm är det nödvändigt, att båda trådarna omslingra hvarandra midt i tyget och detta åstadkommes endast derigenom, att man har båda trådarna lika spända. — Om skytteltråden vid arbetet synes ofvan tyget, bör öfre trådens spänning minskas, drages deremot skytseltråden ej nog in i tyget, så att på arbetets undre sida bildar sig små öglor, då har man att öka öfre trådens spänning. Dennas spänning ökas genom att spänn-apparatens mutter vrides helt litet mot höger, och minskas genom mutterns vridning mot venster.

Arbetets början.

Sedan nålen och skytteln äro fullt i ordning, uppställas pressaren, genom att vrida den omkring sedan den blifvit lyftad upp. Håller man nu öfre trådens ända löst i handen till venster om nålen och vrider handhulets långsamt ett hvarf omkring, så går nålen ned och höjer sig derefter något litet, hvarvid tråden bildar en ögla, igenom hvilken skytteln med dess tråd passerar. När båda trådarna hafva på detta sätt förbundit sig med hvarandra och nålen åter kommit upp, drager man upp öfra tråden, då äfven skytteltrådens ända följer med uppåt. Derefter lägges båda trådarna på syskifvan riktade bakåt, tyget anbringas under pressaren, denna nedsläppes och sömnen börjas genom att i medsols riktning och med jemn hastighet vrida handhulets. — Man undvike att föra fingrarna under syskifvan, att de ej må såras af skyttelbäraren.

Ändring af stygnens längd.

Stygnen förlängas genom att trycka den framom syskifvans kant synliga stygn-regulatorn uppåt och förkortas genom att trycka den nedåt. Tyget må under arbetet aldrig hejdas eller dragas utan må af mekanismen fritt framföras, då stygnen blifva fullt regelbundna.

Tygets utlagande från maskinen.

Man må aldrig sy mera än ett enda stygn utanför tyget, eljest afnötas framskjutarens tänder emot pressarfoten. När sömnen är färdig, stadnas nålstängen i sin högsta ställning; man fattar öfre tråden till venster om spännaren och drager 3 å 4 tum deraf till sig, upplyftar pressaren, drager tyget åt sidan och atklipper båda trådarna.

Att utvälja passande tråd, nål och stygnlängd.

Tråden behöfver icke vara så grof som till handsömnad. Först väljer man den till arbetet bäst passande tråden och sedan nålen. Tråden skall bekvämt kunna röra sig i nålögat och ej såsom för handsömnad är brukligt gå trångt derigenom. Här af inses att maskinnålen alltid skall vara gröfre i förhållande till tråden än det är brukligt för handsömnad. Hufvudsaken blir att begagna en nål med skarp spets.

En trubbig nål gifver en felaktig söm och tråden har benägenhet att brista. Det är tydligt, att man med en grof tråd icke bör sy små stygn, hvilket äfven är händelsen vid handsömnad.

Att sy skarpa hörn.

När nålen hunnit till det ställe der hörnet skall vara, lyftas pressaren under det att nålen ännu är kvar i tyget, detta vrides om med nålen till medelpunkt, pressaren nedfälls och sömnen fortsättes. Till undvikande af felstygn vid hörnet är det bäst att förrätta vridningen, då nålen är på väg upp ur tyget men med sitt öga ännu kvar uti detsamma.

Att sy rundningar.

Man trycker med venstra handens långfinger fast tyget emot syskifvan till venster om nålen, då under fortsatt arbete tyget löper rundt. Ju mindre rundningen skall vara desto närmare nålen fasthålls tyget. Med någon öfning läres det snart att sy jemna och vackra cirkelbågar.

Tjocka tvärsömmar.

Oaktadt dessa maskiner med lätthet sy de tjockaste tyger kan det dock förekomma att framskjutaren ej förmår transportera tyget, då många tvärsömmar mötas. Man har att vid sådana ställen lyfta pressaren, lägga tyget ett stygn framåt, nedfälla pressaren, sy detta stygn och sålunda fortsätta tills maskinen själf kan transportera fram tyget.

Att sy starkt appreteradt tyg.

Tyget gnides antingen på rät eller afvigsidan med hvit tvål eller och med en stearinljusbit på de ställen der sömnen skall blifva. Härigenom går nålen lätt igenom tyget utan att blifva varm.

Appreterad tråd.

Kulört tråd har stundom något klabbigt med sig, som orsakar, att den klistrar sig fast vid trådspännarens skifvor och till sist afslites. Härvid är intet annat att göra än att fukta trådrullen och spoltråden med olja. — När man syr med oljad tråd behöfver man ej med tvål eller stearin ingnida appreterade tyger.

Att fylla spolen.

Spolapparaten inskjutes under skruften till höger på fotskifvan, dess långa Spiralfjeder klänges fast på den bakom maskinen snedt stående stiften, så att gummingen blifver tryckt emot handhulets omkrets. Tråden inklämmes emellan spolen och fördjupningen i spolapparatsens spindel, och maskinens handhjul kringvridas. Det är en hufvudsak, att tråden påspolas väl. Man fyller först spolens båda ändar till hälften af brickornas vidd, och i sned riktning emot spolens midt, och låter sedan tråden löpa regelmessigt fram och tillbaka. Genom att med venstra handen hålla tråden lindrigt sträckt omkring en half aln från spolen kan man förmå tråden att lägga sig hvarf intill hvarf, såsom på de köpta trådrullarna.

Spolen må ej fyllas riktigt till messingskanterna och bör helst hållas något tunnare på midten.

Då man spolat behöfver ej symaskinen vara i gång, hvilket är en stor fördel. De nedre friktions-skifvorna kunna nemligen sammanpressas med en till höger sittande skruv, att de ej medfölja handhulets vid dess omvridning. Efter spolningen

1. Linealen och vanliga syfoten.

Linealen fästes vid syskifvan medelst den med refflad kant föranledda apparatskrufven; och skall linealens upphöjda kant placeras så långt till höger om nålen, som arbetet fordrar såsom sömningsmän. Tygets kant erhåller ledning af linealen. — För slätsöm begagnas den vanliga syfoten, hvilken liksom linealen är märkt med *M* 1.

2. Fällmaskinerna och fällfoten.

Man fastskruvar den med *M* 2 märkta fällfoten vid pressarstängens i stället för vanliga syfoten. Den för arbetet valda fällmaskinen fästes på linealens plats med apparatskrufven och på det sätt, att fällmaskinen utmynnar nära intill fällfoten, samt utflyttas tills nålen stinger straxt inom mynningsens kant.

Det tyg, som skall fällas, omvikes skarpt uti kanten, inskjutes igenom fällmaskinens vindingar fram emot nålen, pressaren fälls och sömnen börjas. Man har nu att tillse att tyget jemnt utfyller fällmaskinens spiral; låter man för litet tyg gå in, så lägger det sig icke dubbelt; inkommer för mycket så vill det tränga sig fast, särdeles vid smala fällar.

Vill man utföra en *fällsöm* lägges de båda tygdelarne, liksom vid handsömnad, så öfver hvarandra, att den undre framskjuter så mycket till höger, som man vill hafva sömnen bred. Det undre tygets framstående kant omvikes blott en enda gång och införes i den derför passande fällmaskinens spiral, hvarefter pressaren fälls och sömnen börjas. Det undre tygets kant blir då öfverviken och faststiekad på det öfra tyget. Fällmaskinen kan nu borttagas. Tygparterna utbredas på syskifvan och sömnen vikes omkull; en ny söm stickas derefter igenom kanten af det tredubbla tyget; och man har erhållit en vacker fällsöm.

Bandprydnader kunna anbringas på ett arbete derigenom att bandets venstra kant införes uppi från ned igenom den i fällfotens kant varande skorran, af hvilken det ledes, under det bandets ena kant fastsys. — Den andra kanten faststickas sedan utan att införas i nämnde skorra.

3. Ganzbygeln och ganz-foten

äro märkta med *M* 3. Ganzfoten fastskruvas på pressarstängens och bygeln fästes med apparatskrufven vid pressarstängens baksida, så att den på bygeln trädde ganzrullen kommer att sitta högt framför maskinen och midtför ganzfoten. Bygelns öfre ända upphöjes något, så att rullen ej må glida utaf. I stället för vanliga ganzen tager man helst af de mera böjliga Alpaca-banden och drager bandets ända uppi från och ned igenom ganzfotens främre hål så långt att nålen må kunna fatta densamma. Tyget ledes under syendet, så att bandet må noga följa den på tyget utförda teckningen. Ganzen träffas alltid på midten när foten är riktigt inställd, hvilket han blir genom att efter behof vridas till ena eller andra sidan.

4. Vadd-linealen

fästes på samma plats, som ganzbygeln; men riktad nedåt med sin fria ända, hvarmed den ställes rätt till höger om nålen och på det afstånd derifrån, som önskas emellan stickningarne på det vadderade arbetet. Efter första sömmens fullbordande förer man denna under vadd-linealen, och så för alla de öfriga stickningarne. Den föregående sömnen tjenar då såsom rättesnöre för den följande. Då man har ett stort vadderarbete är det rädligast att först träckla detsamma. I allmänhet får man